

UAB „UKMERGĖS ŠILUMA“

Šviesos g. 17, Ukmergė, tel. 0-340-65109
el. p. administratore@ukmergessiluma.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 182714850

Tiekėjams
siunčiama CVP IS

2026-06-09 Nr. SD26-248

DĖL ATSAKYMO Į TIEKĖJO PAKLAUSIMUS (PIRKIMO ID 8103393)

UAB „Ukmergės šiluma“ Viešųjų pirkimų komisija 2026 m. birželio 1 d. CVP IS priemonėmis gavo tiekėjo paklausimą, dėl 4 MW galios biokuro katilinės statybos RK-2 CŠT zonoje, Ukmergėje, techninės specifikacijos reikalavimų ir Pirkimo sąlygų nuostatų, į kurį atsako taip:

1. Dėl kamino aukščio parinkimo ir vienodų sąlygų užtikrinimo pasiūlymų vertinime

Techninės specifikacijos 6.8.1.13 ir 6.8.1.14 punktuose nurodyta, kad kamino aukštis turi užtikrinti tinkamą dūmų sklaidą, o jo parinkimui būtina atlikti sklaidos skaičiavimus bei įvertinti fonines koncentracijas. Kadangi kamino aukštis ir konstrukcija (metalo talpa, pamatai, montavimo darbai) reikšmingai įtakoja pasiūlymo kainą, o sklaidos skaičiavimai atliekami tik projektavimo etape po sutarties pasirašymo, pirkimo stadijoje Rangovai gali parinkti visiškai skirtingus aukščius, o tai iškreips galutinių kainų palyginimą.

Siekiant užtikrinti vienodas ir sąžiningas sąlygas visiems pirkimo dalyviams bei objektyvų komercinių pasiūlymų kainų palyginimą, **prašome nurodyti konkretų minimalų kamino aukštį (metrais), kurį kiekvienas Rangovas privalo įsivertinti savo pasiūlyme** (pvz., ne žemesnį kaip 25m, 30m ar pan.). Taip pat prašome patvirtinti, kad jei vėliau, projektavimo metu atlikus sklaidos skaičiavimus, paaiškėtų poreikis kaminau aukštinti, šie papildomi darbai būtų vertinami kaip sutarties keitimas (papildomi darbai), o ne Rangovo rizika.

Ar Perkantysis subjektas pateiks aktualius ir Aplinkos apsaugos agentūros patvirtintus foninės aplinkos taršos duomenis (fonines koncentracijas) RK-2 katilinės zonoje (Deltuvos g. 27A, Ukmergė)? Jei ne, ar Rangovas šiuos duomenis turi užsakyti ir apmokėti savo lėšomis prieš pradėdamas projektavimą?

Atsakymas:

Paaiškiname, kad pasiūlymų kainų palyginamumo tikslais visi tiekėjai pasiūlyme turi įsivertinti 30 m. aukščio kaminau. Pažymėtina, kad nurodytas 30 m. aukštis skirtas tik vienodam pasiūlymų kainų palyginamumui užtikrinti. Už galutinio techninio sprendinio parinkimą, projektavimą, sklaidos skaičiavimų atlikimą, atitikimą teisės aktų reikalavimams ir pasiekiamus rezultatus atsakingas Rangovas.

Jeigu projektavimo metu, atlikus teisės aktuose numatytus sklaidos skaičiavimus ir įvertinus kitas aktualias aplinkybes, bus nustatyta, kad faktinis reikalingas kamino aukštis turi būti kitoks nei 30 m, kaina bus perskaičiuojama pagal faktinį kamino aukštį, vertinant Tiekėjo nurodytą įkainį įkainotų veiklų sąrašė (Pasiūlymo priedas Nr.1A). Esant poreikiui aukštinti kaminau, papildomi kaštai būtų dengiami Perkančiojo subjekto lėšomis.

Rangovas foninės aplinkos taršos duomenis (fonines koncentracijas) RK-2 katilinės zonoje (Deltuvos g. 27A, Ukmergė) turi užsakyti ir apmokėti savo lėšomis prieš pradėdamas projektavimą.

2. Dėl kuro tiekimo sistemų apsaugos ir priemaišų gabaritų specifikavimo

Techninės specifikacijos Lentelėje Nr. 2 bei 6.16.11 punkte nurodyta, kad su biokuru gali pasitaikyti nenumatytų stambaus gabarito kuro priemaišų (akmenų, metalo strypų, kelmų ir pan.), o Rangovas privalo kuro padavimo sistemose įrengti įrenginius (įskaitant magnetą), kurie šias priemaišas automatiškai atskirtų ir pašalintų.

Kadangi magnetinių separatorinių, vibrosietų bei stambių daiktų sulaikymo grotų techninis parinkimas, efektyvumas ir kaina tiesiogiai priklauso nuo numatomų šalinti objektų fizinių savybių, **prašome nurodyti, kokie yra maksimalūs leistini / prognozuojami į katilinę pristatomo kuro priemaišų gabaritai** (pvz., maksimalus metalinių strypų ilgis/skersmuo, akmenų ar kelmų svoris bei matmenys)?

Taip pat prašome patikslinti, ar kuro tiekimo traktuose reikalaujamas tik magnetinis separatorius juodiesiems metalams šalinti, ar papildomai reikalinga įranga ir spalvotųjų metalų (pvz., aliuminio, vario) fiksavimui bei automatiniam atskyrimui?

Atsakymas:

Katilinė projektuojama standartiniam SM3 klasės kurui. Nuoroda apie stambias biokuro priemaišas (akmenis, kelmus ir pan.) yra informacinio pobūdžio, siekiant, kad Rangovas suprojektuotų tinkamą įrangą.

Skirtingi katilų gamintojai, pagal skirtingas katilų konstrukcijas, numato didžiausius leistinus deginamo kuro gabaritus patikimam, saugiam, efektyviam katilų darbui užtikrinti. Atsižvelgiant į tai turi būti tinkamai parinktos stambių daiktų (priemaišų) sulaikymo priemonės, tame tarpe ir metalo priemaišų sulaikymas, pilnai užtikrinantis saugų ir nepertraukiamą katilinės darbą.

Kuro tiekimo traktuose reikalaujamas magnetinis separatorius tik juodiesiems metalams šalinti.

Techninės specifikacijos 6.16.11 p. nekeičiamas.

3. Dėl pakuros konstrukcijos, ardymo zonų ir 1 MW katilo ypatumų

Biokuro katilų pakuros ir judantys ardymai atlieka esminį vaidmenį užtikrinant efektyvų kuro deginimą esant plačiam drėgmės diapazonui (35-60 %). Siekiant teisingai suprojektuoti katilų kūryklas, prašome patikslinti šiuos reikalavimus. 1 MW katilo pirminio oro zonų skaitymo: Techninėje specifikacijoje nurodomas reikalavimas ardymą padalinti į atskiras pirminio oro zonų sekcijas kuro džiovinimui ir deginimui:

Prašome patikslinti, ar šis reikalavimas taikomas abiem katilams vienodai? Kadangi 1 MW galios katilas yra santykinai mažų gabaritų ir jo ardymo plotas yra labai nedidelis, **ar Perkantysis subjektas sutinka, kad 1 MW katilo pirminio oro padavimo traktas būtų padalintas ne į 3, o į 1 arba maksimaliai 2 zonas?**

Atsakymas:

Perkantysis subjektas įsigyjamiems įrenginiams kelia aukščiausius reikalavimus, kad pasiektų aukšto efektyvumo šilumos energijos gamybą. Šis reikalavimas numatytas projekto finansuotojo ILTE paskolos suteikimo apraše ir Perkančiojo subjekto pateiktoje paraiškoje. Pažymėtina, jog tiek 1 MW, tiek 3 MW katilas turės veikti pilnai automatinio režimu, t.y. degimo procesai katile privalės būti pilnai suderinti efektyviam darbui, įvertinant ir deginamo kuro drėgmę (žr. Techninės specifikacijos 7.3.15 punktą).

Katilinėje numatyti skirtingo galingumo katilai, turės užtikrinti efektyvų kuro deginimo procesą visose 3-jose poardyminėse zonose. Tam turi būti reguliuojamas oro kiekis ir temperatūra. Priešingu atveju, būtų sudėtinga, ar net neįmanoma užtikrinti visų trijų zonų kokybiško veikimo.

Techninės specifikacijos 6.3.21 punkto reikalavimas nekeičiamas.

4. Dėl atsarginių dalių tiekimo periodo ir apimtys

Techninės specifikacijos 6.2.11 punkte nurodyta: „Rangovas turi nurodyti atsargines dalis, numatomas ir galimai reikalingas garantiniam laikotarpiui kurios bus reikalingos 2 metų laikotarpiui nuo garantinio termino pabaigos“.

Prašome tiksliai patikslinti pirkimo apimtį - ar Rangovas į savo pasiūlymo kainą privalo įskaičiuoti ir fiziškai pateikti atsargines dalis, skirtas visam garantiniam laikotarpiui bei papildomam 2 metų laikotarpiui po jo (fizinė tiekimo apimtis), ar šis reikalavimas apima tik dalių sąrašo bei įverčių pateikimą (nurodymą) dokumentacijoje, o pačias dalis Perkantysis subjektas pirks atskirai pagal poreikį?

Atsakymas:

Šio pirkimo apimtyje Rangovas turi pateikti tik sąrašą atsarginių dalių, numatomų ir galimai reikalingų 2 metų laikotarpiui nuo garantinio termino pabaigos, be įverčių. Į pasiūlymo kainą Rangovas neturi įskaičiuoti atsarginių dalių kainos.

5. Dėl pelenų temperatūros matavimo metodo pakuroje

Techninės specifikacijos 6.3.28 punkte nurodyta, kad pakura privalo turėti automatizuotą pelenų šalinimą, o pelenų temperatūros turi būti matuojamos lazeriniais temperatūros davikliais.

Kadangi biokuro pakuroje ir pelenų šalinimo trakte yra itin agresyvi aplinka (didelė dulkių, skraidančių pelenų koncentracija bei suodžiai), optiniai ir lazeriniai jutikliai labai greitai apsineša (aplimpa) pelenais, todėl praranda matavimo tikslumą, tampa nepatikimi ir reikalauja nuolatinės rankinės priežiūros bei valymo. Siekiant užtikrinti ilgalaikį, stabilų ir patikimą katilo automatikos darbą bei apsaugoti įrangą nuo perkaitimo, **ar Perkantysis subjektas sutinka kaip alternatyvą leisti naudoti pramonines temperatūros termoporas (kontaktinius jutiklius specialiuose apsauginiuose dėkluose/gilzėse) vietoj lazerinių temperatūros daviklių?** Šis matavimo metodas yra pripažintas pramoninis standartas biokuro katilinėse, užtikrinantis visišką matavimo patikimumą ir nereikalaujantis nuolatinio optinių elementų valymo.

Atsakymas:

Perkantysis subjektas sutinka kaip alternatyvą leisti naudoti **pramonines temperatūros termoporas (kontaktinius jutiklius specialiuose apsauginiuose dėkluose/gilzėse)** vietoj lazerinių temperatūros daviklių.

Techninės specifikacijos 6.3.28 punktą koreguojamas, jį išdėstant taip:

6.3.28 Pakura privalo turėti automatizuotą pelenų šalinimą. Pelenų temperatūros turi būti matuojamos lazeriniais temperatūros davikliais arba kaip alternatyva gali būti naudojamos pramoninės temperatūros termoporas (kontaktinius jutiklius specialiuose apsauginiuose dėkluose/gilzėse).

6. Dėl 1 MW katilo pakuros vidaus temperatūros matavimo taškų skaičiaus

Techninės specifikacijos 6.3.31 punkte nurodyta, kad pakuros vidaus temperatūros kontrolė turi būti vykdoma naudojant ne mažiau kaip 3 matavimo taškus.

Kadangi 1 MW galios katilas yra santykinai mažų gabaritų, o jo pakuros vidinis tūris ir ardymo plotas yra nedideli, trijų nepriklausomų matavimo taškų įrengimas viename lygyje ar zonoje yra techniškai perteklinis ir fiziškai sunkiai įgyvendinamas dėl ribotos vietos šamotiniame mūre. **Ar Perkantysis subjektas sutinka, kad mažesniame, 1 MW galios katilui, pakuros vidaus temperatūros kontrolei būtų naudojami 1 arba 2 matavimo taškai** (pvz., pirminėje degimo zonoje ir redukcinėje/apdailos zonoje prieš konvekcinę dalį)? Toks taškų skaičius visiškai užtikrina saugų bei tikslų 1 MW katilo degimo proceso valdymą (PID reguliavimą) ir apsaugo šamotinį mūrą nuo perkaitimo, kartu neperkraunant mažo katilo konstrukcijos pertekliniais davikliais.

Atsakymas:

Numatyta 1 MW katilo pakuros temperatūros kontrolei įrengti 3 zonų temperatūros matavimą, vertinant, kad veikiant katilui mažu galingumu, liepsna, kuro sluoksniš ir dūmų srautai sudaro skirtingų temperatūrų zonas, todėl esant mažesniame temperatūros daviklių skaičiui nebūtu galima užtikrinti kokybiško ir saugaus kuro deginimo proceso.

Techninės specifikacijos 6.3.31 punktą nekeičiamas.

7. Dėl katilo dūmų apėjimo („by-pass“) sistemos atsisakymo (dubliavimosi su ESP apėjimu)

Techninės specifikacijos 6.3.34 punkte nurodyta, kad katile turi būti įrengta apėjimo (*by-pass*) sistema, kuri sugebėtų palaikyti užduotą minimalią dūmų temperatūrą. Tuo tarpu specifikacijos 6.8.2 punkte jau yra pareikalauta įrengti dūmų apėjimo liniją prieš elektrostatinį filtrą (ESP), skirtą jo apsaugai paleidimo metu nuo šaltų ir dervingų dūmų.

Kadangi dūmų apėjimo sistemos aktyvavimas pačiame katile tiesiogiai padidina išeinančių dūmų temperatūrą ir dėl padidėjusių šilumos nuostolių su dūmais drastiškai sumažina katilo naudingumo koeficientą (NVK) žemiau reikalaujamų 87 %, o tai tiesiogiai prieštarauja pirkimo sutartyje numatytiems garantiniams rodikliams ir užtraukia Rangovui baudines sankcijas, prašome išbraukti 6.3.34 punkto reikalavimą dėl apėjimo sistemos pačiame katile/uose.

Be to, katilo dūmų apėjimo sistemos aktyvavimas išbalansuoja projektinį dūmų trakto temperatūrinį režimą. Siekiant išvengti elektrostatinio filtro (ESP) korozijos, kurią sukelia dūmuose esančių dujų kondensacija pasiekus rasos tašką, įranga privalo dirbti stabiliai, nominaliu temperatūriniu režimu. Integruotas katilo apėjimas sukelia dirbtinius dūmų temperatūros svyravimus, o tai lemia staigius metalo temperatūrinius šokus bei drastiškai padidina ESP vidinių elementų korozijos ir nusidėvėjimo riziką.

Visišką įrangos apsaugą paleidimo bei mažų apkrovų režimų metu pilnai užtikrina numatyta elektrostatinio filtro (ESP) by-pass linija, todėl papildomos apėjimo sistemos integravimas konvekcinėje katilo dalyje yra techniškai perteklinis, dubliuoja dūmų trakto funkcijas bei nepagrįstai komplikuoja katilo konstrukciją ir didina projekto kainą.

> Atsižvelgiant į tai, kad įrangos apsaugą pilnai užtikrina Techninės specifikacijos 6.8.2 punkto reikalavimai (ESP apėjimo linija), o katilo apėjimo sistema tiesiogiai kenkia technologinio proceso stabilumui, **prašome panaikinti Techninės specifikacijos 6.3.34 punkto reikalavimą dėl apėjimo sistemos įrengimo pačiame katile/uose.**

Atsakymas:

Reikalavimas katile turėti apėjimo sistemą, palaikančią užduotą minimalią dūmų temperatūrą, yra būtinas technologinio lankstumo užtikrinimui, dirbant mažomis apkrovomis.

Biokuro katilų eksploatacija (CŠT) tinkluose reikalauja didelio technologinio lankstumo, nes šilumos poreikis mieste kinta priklausomai nuo šildymo/nešildymo sezono, paros laiko.

Perkantysis subjektas nepritaria Tiekėjo teiginiui, kad techninės specifikacijos 6.3.34 punkte numatytas reikalavimas įrengti dūmų apėjimo („by-pass“) sistemą dubliuoja funkcijas ar yra perteklinis. Šis reikalavimas yra esminis inžinerinis saugiklis, užtikrinantis viso biokuro katilo agregato ilgaamžiškumą, saugų darbą ir investicijų apsaugą.

Dūmų apėjimo sistema yra skirta ne nominaliam darbo režimui, o katilo apsaugai pereinamaisiais režimais (paleidimo, stabdymo metu) bei dirbant minimaliomis apkrovomis pavasario ir rudens laikotarpiais. Šių režimų metu, siekiant išvengti dūmų temperatūros nukritimo žemiau rasos taško ir su tuo susijusios intensyvios konvekcinės dalies paviršių žematemperatūros korozijos bei kondensato susidarymo, dūmų apėjimo sistema yra vienintelis patikimas technologinis sprendimas, leidžiantis automatiškai palaikyti užduotą saugią minimalią dūmų temperatūrą.

Perkantysis subjektas pažymi, kad reikalaujamas ne mažesnis kaip 87 % katilo naudingumo koeficientas (NVK) privalo būti pasiekiamas ir garantuojamas nominaliu darbo režimu, kuomet apėjimo sistema yra uždaryta. Pirkimas vykdomas „iki rakto“ principu, todėl Rangovas privalo suprojektuoti tokią įrangos visumą ir automatikos algoritmus, kurie užtikrintų tiek aukštą naudingumo koeficientą nominaliu režimu, tiek patikimą apsaugą minimaliomis apkrovomis.

Techninės specifikacijos 6.3.34 punkto reikalavimas nekeičiamas.

8. Dėl pakuros degimo oro pašildytuvo tipo parinkimo

Techninės specifikacijos 6.3.47 punkte nurodyta, kad siekiant išlaikyti minimalius technologinės įrangos gabaritus, oro pašildytuvus turėtų būti vandeninis - oro šildymui naudojamas termofikacinis vanduo.

Nors vandeninis oro šildytuvas leidžia sumažinti įrangos gabaritus, jis naudoja katilo jau sugeneruotą naudingą šilumos energiją. Tuo tarpu dūmų-oro šildytuvo (LUVO) naudojimas leidžia utilizuoti nueinančių dūmų likutinę šilumą, kas leidžia žymiai efektyviau padidinti bendrą katilo naudingumo koeficientą (NVK) ir garantuotai pasiekti specifikacijoje reikalaujamus (87%). Siekiant optimizuoti technologinį procesą ir pasiekti geriausius ekonominius bei energetinius rodiklius, **prašome patikslinti šį reikalavimą ir leisti Rangovui projektavimo metu galutinai nuspręsti, kokių būdu bus pašildomas pirminis degimo oras (vandeniu ar dūmais)**. Toks patikslinimas leis Rangovui prisiimti visišką atsakomybę už deklaruojamų garantinių NVK parametrų pasiekimą ir parinkti geriausiai katilo galingumui bei sklypo geometrijai pritaikytą inžinerinį sprendimą.

Atsakymas:

Techninės specifikacijos 6.3.47 punktas keičiamas taip: Pakura turi turėti degimui skirto oro pašildytuvą. Galutinis sprendimas dėl pirminio degimo oro pašildymo technologinio sprendinio, įskaitant pasirinkimą tarp pašildymo vandeniu ir pašildymo dūmais, priimamas Rangovo projektavimo metu. Su Rangovo siūlymu sutinkame.

9. Dėl kondensacinio dūmų ekonomazerio tipo ir reikalavimų prieštaravimo (6.5 p.)

Techninės specifikacijos 6.5.2.1 punkte nurodyta, kad kondensacinis ekonomazeris turi būti netiesioginio kontakto tipo (kur šilumos perdavimas vyksta per vamzdelių sienelės be tiesioginio terpių kontakto). Tačiau tolesniuose 6.5.2.2 ir 6.5.2.3 punktuose reikalaujama įrengti „*kondensato išpurškimo purkštukas*“ ir „*kondensato siurblius, dirbančius pagal slėgio palaikymą į purkštukas*“.

Pažymėtina, kad kondensato aktyvus išpurškimas per purkštukus yra naudojamas išskirtinai **tik tiesioginio kontakto {scrubber tipo} ekonomazeriuose**, o grynajame netiesioginio kontakto vamzdeliniame ekonomazeriye dūmų drėgmė ant šilumokaičio paviršių kondensuojasi natūraliai (gravitaciniu būdu) ir jokių purkštukų ar aktyvaus kondensato purškimo siurblių šioje technologijoje nėra.

Kadangi pirkimo dokumentuose Perkantysis subjektas **kelia nelabai realius specifinius minimalių energetinio efektyvumo rodiklių reikalavimų pačiam ekonomazeriui**, logiška, kad Rangovui turėtų būti palikta visiška laisvė pasirinkti ir patį įrenginio tipą. Atsižvelgiant į tai, kad grynasis netiesioginio kontakto ekonomazeris yra techniškai ženkliai patikimesnis, paprastesnis eksploatuoti, **valyti**, atsparesnis užsikišimui kietosiomis dalelėmis ir reikalauja mažesnių elektros energijos sąnaudų saviems poreikiams nei purkštukinės sistemos, **prašome patvirtinti, kad Rangovui leidžiama siūlyti grynąjį netiesioginio kontakto ekonomazeri (be aktyvaus išpurškimo elementų)**, o specifikacijos 6.5.2.2 ir 6.5.2.3 punktų reikalavimai dėl kondensato išpurškimo purkštukų ir siurblių bus taikomi tik tuo atveju, jei Rangovas savo iniciatyva pasirinktų alternatyvų tiesioginio kontakto įrenginio tipą.

Atsakymas:

Techninės specifikacijos 6.5.2.1 punkte numatyta, kad ekonomazeris turi būti **netiesioginio kontakto tipo**. Purkštukai ir kondensato siurbliai (Techninės specifikacijos 6.5.2.2 punktas ir 6.5.2.3 punktas) yra skirti tik vidiniam šilumokaičio paviršių automatiniam plovimui / valymui nuo pelenų užsinešimo, o ne tiesioginiam dūmų laistymui.

Techninės specifikacijos 6.5.2.1 p. reikalavimas nekeičiamas.

10. Dėl dūmų atvėsavimo iki <35°C termodinaminio neįmanomumo (6.5 p.)

Techninės specifikacijos 6.5 punkte nurodyta, kad kondensacinio dūmų ekonomazerio išeinančių dūmų temperatūra turi būti < 35°C, kuomet pradinėse sąlygose grįžtančio termofikacinio vandens temperatūra yra 41°C. Taip pat 6.5.2.1 punkte reikalaujama, kad įrenginys būtų netiesioginio kontakto tipo.

Vadovaujantis pagrindiniais termodinamikos dėsniais, grynajame netiesioginio kontakto (vamzdeliniame) šilumokaityje fiziškai neįmanoma atvėsinti dūmų srauto iki temperatūros, kuri yra žemesnė už jį aušinančios terpės (grįžtančio termofikacinio vandens) temperatūrą (AT tarp dūmų ir vandens netiesioginiame šilumokaityje negali būti neigiamas). Netiesioginio kontakto įrenginiuose dūmų temperatūra už ekonomazerio visada išlieka mažiausiai 5-7 °C aukštesnė už grįžtantį vandenį.

Dūmų atvėsavimas žemiau aušinančio vandens temperatūros (iki reikalaujamų <35°C yra įmanomas **išskirtinai tik integruojant papildomą, labai brangią kompresorinio arba absorbcinio šilumos siurblio sistemą**, kuri dirbtinai atšaldo cirkuliacinį kondensatą, arba naudojant dūmų laistymo technologiją.

> Prašome tiksliai patikslinti - ar Perkantysis subjektas pripažįsta specifikacijoje paliktą techninę klaidą ir **koreguoja reikalaujamą dūmų temperatūrą už ekonomazerio** (kas leistų naudoti standartinį, patikimą netiesioginio kontakto ekonomazerį), ar Rangovas į savo pasiūlymo kainą privalo papildomai įskaičiuoti pramoninio šilumos siurblio komplektą bei jo automatiką, kas drastiškai padidins bendrą projekto sąmatą? Šiuo atveju reikia gauti minimalius reikalavimus.

Atsakymas:

Reikalavimas užtikrinti dūmų temperatūrą iki 35 °C už ekonomazerio yra esminis garantinis aplinkosauginis ir energetinis rodiklis. Kadangi pirkimas vykdomas principu „iki rakto“, Rangovas savo pasiūlyme privalo įvertinti ir integruoti visus reikalingus inžinerinius sprendimus (įskaitant šilumos siurblių ar kitą technologiją), kad šis parametras būtų pasiektas esant ir 41 °C grįžtamam termofikaciniam vandeniui.

Techninės specifikacijos 6.5 punktas nekeičiamas.

11. Dėl pirminio vandens cheminės sudėties duomenų pateikimo

Techninės specifikacijos reikalavimuose numatyta Rangovo prievolė suprojektuoti, pateikti ir sumontuoti termofikacinio vandens paruošimo bei papildymo sistemas. Taip pat specifikacijos 6.5.2.9 punkte reikalaujama suprojektuoti neutralizavimo įrenginį, kad į kanalizaciją išleidžiamo kondensato pH atitiktų 6,5-8,5 normą.

Kadangi vandens paruošimo (minkštinimo/nugeležinimo) įrenginių cheminių filtrų parinkimas, o taip pat kondensato neutralizavimo sistemos reagentų sudėtis bei našumas tiesiogiai priklauso nuo katilinėje naudojamo pirminio vandens parametrų, **prašome pirkimo dokumentus papildyti priedu, kuriame būtų pateikta tiksli esama cheminė sudėtis vandens (gręžinio, šulinio ar miesto tinklų vandens)**, kurį reikės ruošti katilinės poreikiams. Tiekėjams pirkimo stadijoje yra būtina žinoti pradinius vandens duomenis (pirminį pH, bendrąjį kietumą, geležies, chloridų, sulfatų bei silikatų koncentracijas), kad būtų galima techniškai teisingai parinkti bei sukomplektuoti vandens apdorojimo įrangą ir pateikti objektyviai paskaičiuotą komercinio pasiūlymo kainą.

Atsakymas.

Naujai statomas objektas bus aprūpinamas miesto tinklų vandeniu.

Jūsų prašomi duomenys skelbiami UAB „Ukmergės vandenys“ tinklapyje (prieiga per internetą: <https://www.ukvand.lt/vandens-kokybe/>).

12. Dėl katilų dūmsiurbių skaičiaus ir dūmų trakto aerodinaminio atskyrimo patikslinimo (6.9 p.)

Techninės specifikacijos 6.9 punkte aprašomi reikalavimai dūmsiurbliams ir jų dažnio keitikliams, tačiau dokumente nėra aiškiai apibrėžta bendra dūmų trakto schema, kai dirba abu katilai kartu. Žinant, kad katilinėje montuojami du visiškai skirtingo galingumo katilai (1 MW ir 3 MW), dirbant didžiajam (3 MW) katilui nominaliu režimu, jo sugeneruotas didelis dūmų srautas ir slėgis bendrame dūmtakyje aerodinamiškai

„užpus“ (užspaus) mažesnįjį (1 MW) katilą. Tai gali visiškai išbalansuoti arba sustabdyti pastarojo degimo procesą, sukeldama dūmų ir gaisro pavojų kuro padavimo traktuose.

Prašome patikslinti, ar be kiekvieno katilo individualių dūmsiurbų, bendrame dūmtakyje (po abiejų srautų susijungimo į vieną liniją prieš/už elektrostatinį filtrą, ekonomizerį ar kaminą), reikalaujama papildomai įrengti dar vieną - trečiąjį bendrą dūmsiurbį, **nebent Perkantysis subjektas patvirtina, kad abu katilai (1 MW ir 3 MW) niekada kartu vienu metu nedirbs** (pvz., veiks tik kaip vienas kitą dubliuojantys arba pakaitiniai įrenginiai skirtingais sezonais), o maksimali vienu metu generuojama katilinės galia niekada neviršys 3 MW?

Jeigu patvirtinsit, kad, katilai niekada kartu vienu metu nedirbs (1MW katilas pikais nedirbs), prašome dar patvirtinti, kad trečiasis bendras dūmsiurbis dūmtakyje nėra reikalaujamas, o aerodinaminis atskyrimas tarp katilų gali būti sprendžiamas tik standartinėmis dūmų sklendėmis su elektrinėmis pavaromis.

Atsakymas:

Katilai yra skirti dirbti tiek atskirai, tiek kartu (vienu metu) pikų dengimui, todėl bendra generuojama galia gali viršyti 3 MW. Rangovas TDP etape privalo atlikti dūmų trakto aerodinaminį skaičiavimą ir suprojektuoti tokią schemą (su individualiais dūmsiurbiais, automatinėmis užsklandomis ar kita įranga), kuri užtikrintų stabilų abiejų katilų darbą be aerodinaminio „užspaudimo“. Trečiasis bendras dūmsiurbis nėra privalomas, jei aerodinamika išsprendžiama sklendėmis, kita įranga ir individualia trauka.

13. Dėl pelenų transporterio grandinės tipo

Techninės specifikacijos 6.7.4 punkte nurodyta, kad pelenų transporterio grandinė turi būti *M80-B-80 Premium* arba lygiavertė ir privalo atlaikyti minimalią 135 kN traukimo jėgą. Tuo tarpu kuro transporteriui (6.6.7.2 punktas) reikalaujama *M112-B-122 Premium* arba lygiavertė grandinė (210 kN). M112 tipo grandinė pasižymi storesnėmis ašelėmis (pirštais), stambesnėmis plokštelėmis ir didesniu metalo sąlyčio plotu. Tai ne tik garantuoja reikalaujamą didesnę nutraukimo jėgą, bet ir užtikrina, kad grandinė abrazyvinėje aplinkoje dils lėčiau, mažiau išsitemps bei tarnaus ženkliai ilgiau. Be to, abiejuose transporteriuose naudojant tos pačios klasės (M112) grandines, Perkančiajam subjektui ateityje bus nepalyginamai lengviau vykdyti katilinės priežiūrą, nes sandėlyje reikės sandėliuoti tik vieno tipo atsargines grandines.

Siekiant supaprastinti katilinės priežiūrą, unifikuoti atsargines dalis bei užtikrinti dar didesnę mechaninį įrangos patikimumą, ar Perkantysis subjektas sutinka ir leidžia pelenų transporteriui naudoti aukštesnės klasės *M112* tipo grandinę, jeigu ji visiškai atitinka visus kitus pelenų transportavimo sistemos reikalavimus, turi *ATEST* sertifikatą ir ženkliai viršija minimalią reikalaujamą 135 kN traukimo jėgą?

Atsakymas:

Techniniai reikalavimai pelenų transporterio grandinei nustatomi, atsižvelgiant į gerąją inžinerinę ir eksploatacines praktikas, taikomus techninius standartus, technologinius sprendimus bei eksploatuojamų įrenginių vientisumą, patikimumą, saugos ir funkcionalumo užtikrinimo poreikį. Techninėje specifikacijoje nurodytas reikalavimas grandinės tipui yra optimalus ir visiškai pakankamas numatomiems pelenų transportavimo mechaniniams krūviams atlaikyti.

Techninės specifikacijos 6.7.4 punktas nekeičiamas.

14. Dėl pelenų konteinerių vidinės mechanizacijos

Techninės specifikacijos 6.7.3 punkte nurodyta, kad pelenų transportavimui katilinėje sraigtinis mechanizmas yra negalimas. Tačiau 6.7.12.3 ir 6.7.12.5.5 punktuose nurodoma, kad patiekiamo uždaro pelenų konteinerio komplektacijoje turi būti transportavimo sraigtai tolygiam pelenų paskirstymui.

Prašome patvirtinti, kad sraigtinė sistema yra draudžiama tik pelenų transportavimo trasose katilinėje iki pelenų konteinerio, tačiau yra reikalaujama ir leidžiama išskirtinai tik pačių pelenų konteinerių viduje (kaip konteinerio komplektacijos dalis).

Atsakymas:

Sraigtiniai mechanizmai yra draudžiami tik katilinės pastato viduje esančiose pelenų transportavimo trasose iki konteinerio. Pačio pelenų konteinerio viduje tolygiam paskirstymui sraigtai yra leidžiami ir privalomi, kaip nurodyta Techninės specifikacijos 6.7.12.5.5 punkte

15. Dėl prekių ženklų ir lygiavertiškumo vertinimo

Techninės specifikacijos 6.10.15 punkte (dėl siurblių) ir 6.11.7 punkte (dėl kompresorių) minima, kad naudojami įrenginiai turi būti iš anksto suderinti su Perkančiuoju subjektu ir Rangovo kaštais keičiami kitais, jeigu Perkančiojo subjekto netenkina Rangovo parinkti gamintojai.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis dėl Rangovų lygiateisiškumo ir nediskriminavimo, prašome patvirtinti, kad Rangovui pasiūlius lygiaverčių techninių parametrų, aukščiausios pramoninės kokybės ir visus ES standartus bei CE ženklinį atitinkančių kitų pripažintų gamintojų įrangą, ji bus laikoma tinkama ir nekils prievolė jos keisti Rangovo sąskaita po sutarties pasirašymo.

Atsakymas:

Paaiškiname, kad pirkimo dokumentuose nurodyti konkretūs įrenginių gamintojai/prekių ženklai nėra suprantami kaip draudimas siūlyti lygiaverčius gaminius. Tiekėjai gali siūlyti lygiaverčius įrenginius, jeigu jie atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus techninius, kokybės, eksploatacinius, patikimumo, suderinamumo ir kitus reikalavimus.

Įrangos lygiavertiškumas bus vertinamas pagal siūlomo produkto atitiktį techninėje specifikacijoje nustatytiems reikalavimams, įskaitant technines charakteristikas, funkcines savybes, eksploatacinius parametrus, suderinamumą ir kitus esminius kriterijus. Tiekėjas, siūlantis lygiavertį produktą, privalės pateikti pakankamus įrodymus (techninius aprašymus, gamintojo dokumentaciją, sertifikatus ar kitus dokumentus), leidžiančius objektyviai įvertinti siūlomo produkto atitiktį. Sprendimas dėl siūlomo produkto lygiavertiškumo bus priimamas įvertinus visą tiekėjo pateiktą informaciją ir jos atitiktį pirkimo dokumentuose nustatytiems reikalavimams.

Konkretūs prekių ženklai pirkimo dokumentuose nurodyti siekiant informuoti tiekėjus apie įrenginius, kurie Perkančiajam subjektui yra pasiteisinę ilgametėje eksploatacijoje, atsižvelgiant į jų patikimumą, priežiūros paprastumą, serviso prieinamumą ir eksploatacinius rezultatus.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad Rangovas yra atsakingas už pasiūlytų ir įrengtų įrenginių kokybę bei tinkamą veikimą. Garantiniu laikotarpiu Rangovas privalės savo sąskaita šalinti defektus, trūkumus ar gedimus, atsiradusius dėl nekokybiškų, netinkamai parinktų ar pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkančių įrenginių.

16. Dėl geologinių sąlygų ir gruntinio vandens lygio

Techninės specifikacijos 2.2 punkte numatyta Rangovo prievolė atlikti projektinius inžinerinius geologinius tyrimus. Atsižvelgiant į tai, kad biokuro sandėlis privalo būti įgilintas 3,0-4,0 m žemiau žemės paviršiaus, šių darbų kaina ir technologiniai sprendimai tiesiogiai priklauso nuo hidrogeologinių sąlygų.

Ar Perkantysis subjektas investicinio projekto ar priešprojektinių pasiūlymų rengimo metu atliks preliminarinius geologinius gręžinius ir gali pateikti esamą informaciją apie gruntinio vandens lygį numatytame žemės sklype?

Atsakymas:

Perkantysis subjektas preliminarinių geologinių gręžinių neatliko. Duomenų apie gruntinio vandens lygį neturi.

17. Dėl katilo maksimalios darbinės vandens temperatūros

Techninės specifikacijos Lentelėje Nr. 4 (6.25.1 punkte) nurodoma, kad abiejų biokuro katilų darbinė temperatūra, kuri turi būti išlaikoma per visą apkrovimo diapazoną, yra 105 °C. Tačiau 6.22.7 punkte nurodoma, kad akumuliacinės talpos darbinė temperatūra siekia iki 110 °C.

Prašome patikslinti, kokia yra reikalaujama maksimali katilo vandens temperatūra (apsaugos suveikimo riba/ribinė projektinė temperatūra)? Ar katilai turi būti suprojektuoti darbui iki 110 °C (ar dar didesnei temperatūrai), kad būtų užtikrintas visiškas suderinamumas su akumuliacinės talpos maksimaliais parametrais avarinio stabdymo ar piko dengimo atvejis?

Atsakymas:

Darbinė katilų temperatūra tiekimo linijoje yra 105 °C. Katilo korpusas ir saugumo įranga (apsauginiai vožtuvai) turi būti suprojektuoti darbui iki maksimalios ribinės temperatūros - 110 °C, užtikrinant visišką hidraulinį ir temperatūrinį suderinamumą su akumuliacine talpa avarinio stabdymo atveju. Katilai turi būti suprojektuoti darbui iki 110 °C.

18. Dėl valdymo algoritmų programinio kodo perdavimo ir įtakos įrangos garantijai

Techninės specifikacijos 30-31 puslapiuose nurodyta, kad Rangovas privalo Perkančiajam subjektui perduoti pilnus valdymo algoritmų aprašymus, programų tekstus (atvirus PLC programinius kodus) bei kodų konfigūravimo parametrus, įskaitant administravimo lygio SCADA slaptažodžius.

Prašome patvirtinti, kad **sutartyje bus aiškiai numatyta nuostata**, jog Rangovo suteikiama garantija įrangai ir technologiniams procesams visiškai nutrūksta (netenka galios), jeigu Perkantysis subjektas arba jo samdomos trečiosios šalys garantiniu laikotarpiu savavališkai prisijungia prie valdiklių (PLC), keičia programinį kodą, koreguoja gamyklinius parametrus ar modifikuoja SCADA sistemą be išankstinio raštiško Rangovo suderinimo?

Ar Perkantysis subjektas sutiktų, kad garantiniu laikotarpiu atviri programiniai kodai ir slaptažodžiai būtų deponuojami (pvz., pas notarą ar neutralioje saugykloje), o Perkančiajam subjektui pilnai perduodami tik pasibaigus bendram garantiniam laikotarpiui?

Atsakymas:

Perkantysis subjektas sutinka, kad garantiniu laikotarpiu atviri programiniai kodai ir slaptažodžiai būtų deponuojami (pvz., pas notarą ar neutralioje saugykloje), o Perkančiajam subjektui pilnai perduodami tik pasibaigus bendram garantiniam laikotarpiui.

Rangos sutarties projektas (Pirkimo sąlygų priedas Nr.5) papildomas 7.5 punktu:

„Rangovo suteikiama garantija įrangai ir technologiniams procesams visiškai nutrūksta (netenka galios), jeigu Perkantysis subjektas arba jo samdomos trečiosios šalys garantiniu laikotarpiu savavališkai prisijungia prie valdiklių (PLC), keičia programinį kodą, koreguoja gamyklinius parametrus ar modifikuoja SCADA sistemą be išankstinio raštiško Rangovo suderinimo.“

19. Dėl dyzelinio elektros generatoriaus išpildymo ir elektrinių apkrovų sudėties

Techninėje specifikacijoje nurodomi triukšmo ribojimai gyvenamajame kvartale, o dyzelinis generatorius apibrėžiamas kaip avarinis šaltinis saugiam katilų stabdymui ir eksploatacijos nutraukimui. Kadangi generatoriaus tipas (lauko ar vidaus) ir jo galia tiesiogiai lemia pastato architektūrinius sprendimus bei elektros dalies kainą, prašome patikslinti šiuos punktus:

Atsižvelgiant į aplinkos triukšmo reikalavimus, **ar leidžiama projektuoti atviro (vidaus) išpildymo generatorių, galbūt numatant jam atskirą, izoliuotą ir ventiliuojamą patalpą pačio katilinės pastato viduje**, kad būtų maksimaliai nuslopintas akustinis triukšmas lauke?

Prašome patvirtinti, kad **galutinį generatoriaus galingumą (kW/kVA) savarankiškai parenka Rangovas**, atlikęs darbo projektą ir tiksliai apskaičiavęs elektros apkrovas, būtinas tik saugiam, avariniam abiejų katilų užgesinimui (technologinio ciklo užbaigimui), o ne visos katilinės darbui nominaliu režimu.

Prašome tiksliai nurodyti, ar avarinio generatoriaus maitinamų vartotojų sąrašą Rangovas privalo įskaičiuoti ir **pagrindinių termofikacinio tinklo (tinklo vandens) siurblių darbą** dingus elektros maitinimui iš tinklo? Jei taip - kokių našumų/galingumų (arba kokiam laikui tarpui) šie siurbliai turi funkcionuoti avarijos metu?

Jeigu Perkančiojo subjekto tinklo siurblius privaloma maitinti iš avarinio generatoriaus, **prašome pateikti šių siurblių techninius duomenis: ar jie yra sukomplektuoti su dažnio keitikliais, koks yra jų nominalus galingumas (kW) bei paleidimo srovės ir kaip jie yra valdomi** (pvz., per Modbus, Profibus sąsajas, analoginiais signalais ar tiesiogiai iš esamos Perkančiojo subjekto automatikos spintos)? Šie duomenys būtini teisingam generatoriaus galios bei automatikos suderinamumo paskaičiavimui.

Atsakymas:

Dyzelinis elektros generatorius turi būti projektuojamas „uždaro“ tipo, Rangovo pasirinkimu numatant jį pastatyti lauke arba patalpoje.

Perkantysis subjektas nesutinka projektuoti „atviro“ tipo generatoriaus.

Patvirtiname, jog galutinį generatoriaus galingumą (KW/kVA) savarankiškai parenka Rangovas, atlikęs darbo projektą ir tiksliai apskaičiavęs elektros apkrovas, būtinas tik saugiam, avariniam abiejų katilų užgesinimui (technologinio ciklo užbaigimui).

Į avarinio generatoriaus maitinamų vartotojų sąrašą, Rangovas privalo įskaičiuoti ir pagrindinių termofikacinio tinklo (tinklo vandens) siurblių darbą, dingus elektros maitinimui iš tinklo. Šie siurbliai turi funkcionuoti minimaliu avariniu režimu ne trumpiau kaip 24 val.

Techninė specifikacija (Pirkimo sąlygų priedas Nr.2) papildoma 6.27.5.1 punktu.

20. Dėl reaktyvinės energijos kompensavimo įrenginio techninių charakteristikų optimizavimo (6.31p.)

Techninės specifikacijos 6.31.2 punkte reikalaujama įrengti automatinį reaktyvinės galios kompensavimo įrenginį su tiristoriniais raktais, atskiru kiekvienos fazės kompensavimu bei harmonikų filtravimu.

Kadangi projektuojamos 4 MW biokuro katilinės elektros įvado leistina naudoti galia yra santykinai nedidelė (200 kW), o technologinė apkrova (siurbliai, konvejeriai) keičiasi tolygiai su dažnio keitikliais ir neturi staigių, dinamiškų šuolių, tiristorinių raktų ir atskiro fazinio valdymo naudojimas inžineriniu požiūriu yra perteklinis. **Ar Perkantysis subjektas sutinka pakeisti šį reikalavimą ir leisti Rangovui įrengti standartinį, patikimą pramoninį reaktyvinės galios kompensavimo įrenginį su specializuotais elektromagnetiniais kontaktoriais (su greito iškrovimo varžais), išlaikant reikalavimą dėl antiharmoninių droselių (filtrų) naudojimo?** Toks optimizavimas užtikrins visiškai efektyvų reaktyvinės galios kompensavimą ($\cos\phi > 0,95$), apsaugos tinklą nuo harmonikų įtakos, tačiau leis ženkliai sumažinti šio specifinio mazgo gamybos kainą ir sutaupyti projekto lėšas neduodant neigiamos įtakos katilinės darbui.

Atsakymas:

Perkantysis subjektas, kaip alternatyvą, leidžia Rangovui įrengti standartinį, patikimą pramoninį reaktyvinės galios kompensavimo įrenginį su specializuotais elektromagnetiniais kontaktoriais (su greito iškrovimo varžomis), išlaikant reikalavimą dėl antiharmoninių droselių (filtrų) naudojimo.

Techninės specifikacijos 6.31.2 p. papildomas 6.31.2.5 papunkčiu išdėstant jį taip:

„Perkantysis subjektas, kaip alternatyvą, leidžia Rangovui įrengti standartinį, patikimą pramoninį reaktyvinės galios kompensavimo įrenginį su specializuotais elektromagnetiniais kontaktoriais (su greito iškrovimo varžomis), išlaikant reikalavimą dėl antiharmoninių droselių (filtrų) naudojimo.“

21. Dėl būtinybės išsiimti ESO technines sąlygas 200 kW saulės fotovoltinei elektrinei

Techninės specifikacijos 6.24.4 punkte nurodyta, kad Rangovas 200 kW saulės elektrinės įrengimui turės išsiimti technines sąlygas iš ESO. Tuo tarpu 6.24.3 punkte pažymėta, kad elektros energijos gamyba vyks tik saviems poreikiams, o esant pertekliui energiją sunaudos elektrinis 150 kW galios katilas.

Šiuo metu Lietuvos AEI rinkos praktikoje yra daugybė precedentų, kuomet dėl skirstomojo tinklo fizinio perkrovimo ar laisvų galingumų trūkumo aukštosios įtampos pastotėse ESO techninės sąlygos naujai gamybai iš viso nėra išduodamos (atmetamos) arba jose pateikiami finansiškai neproporcingi ir techniškai neįgyvendinami reikalavimai (pvz., kelių kilometrų linijų ar regioninių pastočių rekonstrukcijos). Kadangi pirkimas vykdomas „iki rakto“ su fiksuota kaina, Rangovas negali prisiimti visiškos teisinės bei finansinės atsakomybės už trečiosios šalies (ESO) sprendimus, kurie pirkimo stadijoje nėra žinomi ir nepriklauso nuo Rangovo valios. Atsižvelgiant į tai, kad gamyba vyks tik saviems poreikiams, o pagal galiojančią ESO bei VERT tvarką naujos sąlygos gamybai tokiais atvejais dažniausiai nėra išduodamos, prašome Perkantįjį subjektą (kaip objekto ir esamų įvadų savininką) **pačiam skubiai kreiptis į ESO ir pateikti visiems Rangovams oficialias ESO technines sąlygas** arba išankstinį atsakymą dėl techninės galimybės prijungti 200 kW saulės elektrinę šioje konkrečioje vietoje.

Prašome Perkančiojo subjekto **panaikinti Techninės specifikacijos 6.24.4 punkto reikalavimą**, įpareigojantį Rangovą savo jėgomis ir rizika išsiimti ESO technines sąlygas 200 kW saulės fotovoltinei elektrinei (p. 10). Ši pareiga ir su ja susijusi tinklo laisvų galingumų rizika (jei to kartais prireiktų) pirkimo stadijoje privalo tekti pačiam Perkančiajam subjektui.

Alternatyvus klausimas (jei reikalavimas nebūtų panaikintas): Jeigu Perkantysis subjektas atsisako pats išsiimti šį dokumentą pirkimo stadijoje ir atsisako naikinti šį reikalavimą, prašome patvirtinti, kad Rangovui leidžiama pasiūlyme 200 kW saulės elektrinės įrengimo kainą išskirti kaip atskirą, kintamą (opcijos) eilutę, o pasirašius sutartį ir iš ESO gavus neigiamą atsakymą arba reikalavimą atlikti papildomus tinklo rekonstrukcijos darbus, šie darbai bus finansuojami Perkančiojo subjekto lėšomis arba saulės elektrinės įrengimo dalis bus abipusiu susitarimu išbraukiama iš sutarties apimties, proporcingai sumažinant galutinę sutarties kainą.

Atsakymas:

Paaiškiname, kad Užsakovas planuoja veikti kaip gaminantis vartotojas, elektros energiją iš saulės fotovoltinės elektrinės naudodamas savo poreikiams.

Jeigu ESO neišduotų sąlygų su galimybe perteklinę elektros energiją atiduoti į skirstomąjį tinklą, tokiu atveju būtų tinkamos ESO sąlygos, numatančios nulinį elektros energijos atidavimą į tinklą.

Jeigu net ir taikant nulinio atidavimo į tinklą sprendinį ESO nustatytų reikalavimą atnaujinti, rekonstruoti ar kitaip keisti ESO infrastruktūrą, tokie ESO infrastruktūros atnaujinimo kaštai būtų dengiami Užsakovo lėšomis.

Techninės specifikacijos 6.24.4 punktą nekeičiamas.

22. Dėl naujo elektros įvado ESO prijungimo įmokos ir termino atidėjimo rizikos iki 24 mėn. valdymo (6.26 p.)

Techninės specifikacijos 6.26.1 punkte nurodyta, kad Rangovas turės prijungti objekto elektros įrenginius prie tinklo, o preliminariam įvertinimui pridedamas Techninės specifikacijos Priedas Nr. 6 („Naujo kliento prijungimo paslaugos sutarties specialiosios sąlygos“ Nr. 25-E-9333) (priedo Nr. 6 p. 1). Remiantis pateiktu dokumentu, preliminarai ESO prijungimo įmoka sudaro tikslią sumą - **81 614,00 EUR be PVM (98 752,94 EUR su PVM)**, o preliminarus prijungimo terminas nurodytas 240 k.d (priedo Nr. 6 p. 1). Specifikacijoje pažymėta, kad *pateiktame dokumente nurodytos sumos nėra apmokėtos, sutarties su ESO sąlygos nėra įsigaliojusios* (priedo Nr. 6 P- D-

> Prašome patikslinti finansinės atsakomybės ribas: Ar pačią šią ESO apskaičiuotą prijungimo įmoką (prijungimo paslaugos mokestį) savo lėšomis privalės sumokėti Rangovas (įskaičiuojant šią 81 614,00 EUR be PVM sumą į savo galutinę pasiūlymo kainą), ar šį mokestį tiesiogiai į ESO sąskaitą apmokės pats Perkantysis subjektas (kaip nekilnojamojo turto ir elektros įvado savininkas) (priedo Nr. 6 p. 1)? Jei Perkantysis subjektas reikalauja šią įmoką įskaičiuoti į Rangovo kainą, prašome patvirtinti, kad visi Rangovai į Įkainotų veiklų sąrašą (Priedas 1A) privalo įsitraukti identišką skaičių (81 614,00 EUR be PVM), kad nebūtų iškreiptas kainų palyginimas.

Dėl termino atidėjimo iki 24 mėn. rizikos: Remiantis ESO naujojo kliento prijungimo sutarčių standartinėmis bendrosiomis sąlygomis ir teisės aktais, tinklo operatorius (ESO), iškilus nenumatytoms teisinėms ar techninėms kliūtims (pvz., trečiųjų asmenų skundams dėl žemės servitutų derinimo, žemės savininkų pretenzijoms, ESO viešųjų pirkimų strigimui ar teisiniams ginčams su savo subrangovais), **turi teisę vienašališkai atidėti ir pratęsti faktinį įvado įrengimo terminą iki 24 mėnesių** (priedo Nr. 6 p. 2). Kadangi galutinis katilinės pastatymo, paleidimo-derinimo (72 vai. Bandymų) ir perdavimo Perkančiajam subjektui terminas yra griežtai ribotas, o už jo pažeidimą Rangovui taikomi delspinigiai nuo visos sutarties vertės ir sutarties užtikrinimo garantijos praradimas, Rangovas negali prisiimti atsakomybės už trečiosios šalies (ESO) vėlavimą (priedo Nr. 6 p. 2). **Prašome patvirtinti, kad iš ESO pusės vienašališkai pratęsus/atidėjus 240 k.d. įvado įrengimo terminą dėl bet kokių priežasčių, atitinkamam laikotarpiui bus besąlygiškai ir be jokių sankcijų pratęsiamas bendras katilinės statybos bei perdavimo Perkančiajam subjektui terminas**, o Rangovui bus leista laikinai vykdyti paleidimo-derinimo darbus naudojant laikiną statybinį įvadą arba dyzelinį generatorių, Perkančiajam subjektui prisiimant šio kuro/generacijos papildomus kaštus.

Atsakymas:

ESO apskaičiuota prijungimo įmoka (prijungimo paslaugos mokestį) privalės sumokėti Rangovas, įskaičiuojant šią 81 614,00 Eur be PVM sumą į savo galutinę pasiūlymo kainą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, visi Rangovai į Įkainotų veiklų sąrašą (Pasiūlymo priedas Nr. 1A) 10 eilutę privalo įsitraukti tą pačią sumą – 81 614,00 Eur be PVM.

Paaškiname, kad pasitvirtinus rizikoms, susijusioms su ESO darbų atlikimo terminais ar apimtimi, Užsakovas naudosis galimybe pasitelkti savo pasirinktą rangovą darbams ESO nuosavybės ribų dalyje atlikti, kiek tokia galimybė bus leidžiama pagal ESO taikomą tvarką.

Tokiu būdu bus siekiama valdyti ESO prijungimo darbų termino riziką ir užtikrinti kuo operatyvesnį projekto įgyvendinimą.

23. Dėl pradinių sklypo ir pastatų dokumentų pateikimo tiksliai projektavimo kaštų įvertinimui

Pirkimo sąlygose ir Techninėje specifikacijoje numatyta, kad Rangovas privalo atlikti pilną katilinės pastatų bei teritorijos projektavimą, gauti statybos leidimą, o po statybos užbaigimo įregistruoti turtą Nekilnojamojo turto registre (NTR). Kadangi projektavimo paslaugų kaina, teisiniai derinimo terminai bei galimų teritorinių apribojimų/servitutų rizika tiesiogiai priklauso nuo esamų sklypo ir pastatų pradinių dokumentų, Rangovams pirkimo stadijoje būtina disponuoti tikslia teisine bei technine informacija.

Siekiant teisingai nustatyti projektavimo dalių kainą ir išvengti nenumatytų papildomų išlaidų (pvz., pastatų kadastrinių matavimų atstatymo ar sklypo ribų tikslinimo), **prašome pirkimo dokumentus papildyti šiais esamais objekto dokumentais:**

1. Esamos katilinės pastatų (jei tokie yra) **kadastrinių matavimų (inventorinės) bylos kopija;**
2. Aktualiu **žemės sklypo ribų planu** (su pažymėtomis sklypo koordinatėmis ir gretimybėmis);
3. Žemės sklypo ir esamų pastatų **Nekilnojamojo turto registro (NTR) centrinio duomenų banko išrašais** (kuriuose matomi esami juridinių faktų įrašai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos bei servitutai);
4. Valstybinės **žemės nuomos sutarties kopija** (jei sklypas nuomojamas iš valstybės), kad būtų galima įvertinti nuomotojo (NZT/Savivaldybės) keliamas papildomas sąlygas ar apribojimus statybos zonoje.

Atsakymas:

1. Jokių pastatų katilinės statybai numatytame žemės sklype nėra.
2. Pridedame aktualų žemės sklypo ribų planą (su pažymėtomis sklypo koordinatėmis ir gretimybėmis) (Techninės specifikacijos Priedas Nr. 8)
3. Naujos 4 MW galios biokuro katilinės statybai numatytas UAB „Ukmergės šiluma“ panaudos pagrindais valdomas žemės sklypas, aprašytas pridėtame VĮ Registrų centras (toliau-RC) Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašė (Techninės specifikacijos Priedas Nr. 2).
4. Pridedame Valstybinės žemės nuomos sutarties kopiją (Techninės specifikacijos Priedas Nr. 9)

24. Dėl projektuojamo katilinės pastato energetinio naudingumo klasės patikslinimo (6.20.1 ir 6.20.9.2p.)

Techninės specifikacijos pastatų reikalavimuose nurodyta, kad naujos katilinės pastatai turi būti apšiltinti ir atitikti efektyvaus apšiltinimo reikalavimus, tačiau nėra įvardinta konkreti projektinė pastato energetinio naudingumo klasė.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais statybos techniniais reglamentais (STR), naujai statomiems pastatams yra taikomi skirtingi reikalavimai priklausomai nuo jų paskirties ir energijos suvartojimo rodiklių. **Prašome tiksliai nurodyti, kokia minimali energetinio naudingumo klasė (pvz., A, A++ ar gamybiniams/pramoniniams pastatams taikoma išimtis) turi būti pasiekta** rengiant katilinės pastato ir kuro sandėlio projektą, kad Rangovas galėtų teisingai parinkti sumuštinių („sandwich“) plokščių bei pamatų šiltinimo storius ir tiksliai įvertinti šiuos kaštus pasiūlymo kainoje?

Atsakymas:

Paaškiname, kad pastato šiluminio efektyvumo / energinio naudingumo klasė bus parenkama projektavimo metu, atsižvelgiant į projektuojamo statinio grupę, paskirtį, kategoriją ir pagal teisės aktuose tokiems statiniams taikomus energinio naudingumo / šiluminio efektyvumo reikalavimus.

Rangovas, rengdamas projektinius sprendinius, privalės užtikrinti, kad statinys atitiktų visus jam pagal teisės aktus taikomus privalomuosius reikalavimus.

25. Dėl dalinai stiklinės sienos gaisrinės saugos reikalavimų patikslinimo (6.20.2 p.)

Specifikacijos 6.20.2 punkte reikalaujama katilų pastatų projektuoti iš metalinių ar betoninių kolonų su lengvų konstrukcijų priešgaisrinėmis plokštėmis, papildomai sumontuojant dalinai stiklinę sieną įrenginių zonoje.

Kadangi katilų salė yra padidinto gaisringumo zona, o išorinių sienų konstrukcijos privalo užtikrinti normatyvinius priešgaisrinius atsparumo ugniai reikalavimus (grupės gaisrinio saugumo klases), **prašome patikslinti, ar šiai dalinai stiklinei sienai Perkantysis subjektas kelia specifinius priešgaisrinio atsparumo reikalavimus (pvz., EDO, EI60 klasės stiklinimas)**, ar ši siena gali būti projektuojama iš standartinio pramoninio fasadinio stiklo paketo be papildomų gaisrinio atsparumo reikalavimų? Šių konstrukcijų kainų skirtumas rinkoje yra esminis, todėl tikslus atsakymas būtinas vienodų sąlygų užtikrinimui.

Atsakymas:

Paaškiname, kad stiklo konstrukcijos ir jų gaisrinės savybės turi būti parenkamos projektavimo metu pagal teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, atsižvelgiant į konkrečius projektinius sprendinius, patalpų paskirtį, gaisrinius skyrius, evakuacijos sprendinius ir kitus gaisrinės saugos projekto dalyje nustatomus reikalavimus.

Rangovas privalės suprojektuoti ir įrengti tokias stiklo konstrukcijas, kurios atitiktų visus konkrečiam statiniui ir konkrečiai jų įrengimo vietai taikomus gaisrinės saugos reikalavimus.

26. Dėl buitinių ir operatorinės patalpų pilnos apdailos, įrengimo apimties bei baldų kiekių patikslinimo (6.20.12 p.)

Specifikacijos 6.20.12 punkte nurodyta, kad pastate turi būti įrengtos dispečerinio pulto (operatoriaus), buitinės, sanitarinės ir sandėliavimo patalpos.

Prašome patikslinti šių patalpų vidaus įrengimo apimtį: Ar Rangovas į savo pasiūlymo kainą privalo įskaičiuoti tik šių patalpų statybinį suformavimą (sienas, duris) ir inžinerinius tinklus (apšvietimą, šildymą radiatoriais, vandentiekį/kanalizaciją), ar papildomai reikalaujama atlikti pilną „iki rakto“ vidaus apdailą (sienų dažymas, plytelių klojimas sanmazguose, santchnikos prietaisų - klozeto, praustuvų sumontavimas)?

Klausimas dėl baldų kiekių: Prašome aiškiai nurodyti, ar Rangovas privalo pateikti ir šių patalpų baldus? Jeigu taip, **prašome pateikti tikslus reikalaujamų baldų kiekius, jų sudėtį ir minimalią specifikaciją** (pvz., konkretus operatoriaus stalų skaičius dispečerinėje, kėdžių kiekis, virtuvėlės spintelių komplektas buitinėje patalpoje, drabužių spintų skaičius personalui ir pan.). Kadangi baldų gamybos ir tiekimo kaštai priklauso nuo jų kiekių bei medžiagų, šie duomenys pirkimo stadijoje yra būtini vienodų sąlygų užtikrinimui bei tiksliam komercinio pasiūlymo suformavimui.

Atsakymas:

Rangovas į savo pasiūlymo kainą privalo įskaičiuoti operatorinės ir buitinių patalpų įrengimą „iki rakto“, t.y. patalpų statybinį suformavimą (sienas, duris), inžinerinius tinklus (apšvietimą, šildymą radiatoriais, vandentiekį/kanalizaciją) ir vidaus apdailą (sienų dažymas, plytelių klojimas sanmazguose, santchnikos prietaisų - klozeto, praustuvų sumontavimas).

Baldus operatorinės ir buitinėms patalpoms įsigys pats Perkantysis subjektas.

27. Dėl įvadinio šilumos tiekimo vamzdyno ilgio pasikeitimo rizikos valdymo (6.21.3 p.)

Techninės specifikacijos 6.21.3 punkte nurodyta, kad preliminarus naujai montuojamo šilumos įvado ilgis yra -250 metrų, o duomenis reikalaujama tikslinti projektavimo metu. Kadangi šis pirkimas vykdomas už galutinę fiksuotą kainą, o DN 200 skersmens pramoninių gamykliškai izoliuotų vamzdynų medžiagų bei trasos tiesimo darbų kaina yra itin aukšta, Rangovui pirkimo stadijoje kyla neproporcinga finansinė rizika.

Siekiant užtikrinti skaidrų ir objektyvų komercinių pasiūlymų kainų palyginimą, **prašome patvirtinti, kad visi Rangovai savo pasiūlymuose privalo įsivertinti tiksliai specifikacijoje nurodytą pradinį trasos ilgį - t.y. 250 metrų** (150 m naujos ir 100 m rekonstruojamos trasos). Taip pat prašome patvirtinti, kad jeigu vėliau, projektavimo etape rengiant Techninį darbo projektą ir tikslinant trasos vietą bei aplenkiant kitas komunikacijas, trasos ilgis padidėtų (viršytų 250 m ribą), šie papildomi darbai ir medžiagos bus įforminami kaip sutarties keitimas (papildomi darbai) ir apmokami Perkančiojo subjekto, o ne kris kaip nuostolis ant Rangovo pečių pagal fiksuotos kainos taisyklę?

Atsakymas:

Patvirtiname, jog visi Rangovai savo pasiūlymuose privalo įsivertinti tiksliai specifikacijoje nurodytą preliminarų trasos ilgį - t.y. 250 metrų (150 m naujos ir 100 m rekonstruojamos trasos).

Jeigu vėliau, rengiant Techninį darbo projektą ir tikslinant trasos vietą bei aplenkiant kitas komunikacijas, trasos ilgis padidėtų (viršytų 250 m. ribą) šie papildomi kaštai būtų dengiami Užsakovo lėšomis

28. Dėl demontuotų esamų šilumos tinklų vamzdynų ir metalo laužo nuosavybės (6.21.3.2 p.)

Specifikacijoje nurodyta, kad Rangovas turės atlikti esamos šilumos trasos rekonstrukciją -100 metrų atkarpoje, o tai apima senų DN 200 vamzdynų demontavimą Deltuvos g. 18D pastato prieigose. > Prašome patikslinti, **kam po demontavimo priklausys iš kasybvietės išimti seni izoliuoti plieniniai vamzdynai ir su jais susijęs metalo laužas?** Ar Rangovas privalo šį metalo laužą utilizuoti/priduoti savo jėgomis (įskaičiuojant pajamas iš metalo laužo į pasiūlymo kainą), ar šis turtas lieka Perkančiojo subjekto nuosavybė ir Rangovas privalo jį tvarkingai sandėliuoti bei perduoti Perkančiajam subjektui pagal aktą?

Atsakymas:

Senus izoliuotus plieninius vamzdynus ir su jais susijusį metalo laužą Rangovas privalo tvarkingai sandėliuoti bei perduoti Perkančiajam subjektui.

29. Dėl finansavimo rizikos ir patirtų projektavimo bei paruošiamųjų išlaidų kompensavimo (1.16.1 p.)

Sąlygų 1.16.1 punkte nurodyta, kad negavęs ILTE (Inovacijų agentūros ar kitos finansavimo institucijos) finansavimo ar dotacijos, Perkantysis subjektas turi teisę nutraukti pirkimą arba jau pasirašytą sutartį bet kuriame etape. Pagal pirkimo sąlygų 2.4.1 punktą, Techninio darbo projekto parengimui ir statybos leidimo (SLD) gavimui yra skiriami 6 mėnesiai, o šie darbai reikalauja didelių pradinių Rangovo finansinių ir žmogiškųjų išteklių investicijų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (CK) nuostatomis, reglamentuojančiomis rangos santykius, Perkantysis subjektas turi teisę bet kada iki darbo pabaigos nutraukti sutartį, tačiau tokiu atveju jis privalo sumokėti rangovui už atliktą darbo dalį ir atlyginti nuostolius, patirtus dėl sutarties nutraukimo. Finansavimo negavimo rizika yra išskirtinai Perkančiojo subjekto komercinė ir organizacinė rizika, todėl jos pasekmės negali būti visiškai perkeliamos ant Rangovo pečių, ypač kai Rangovas sąžiningai ir laiku vykdo prisiimtus projektavimo įsipareigojimus.

Jeigu pirkimas bus laimėtas, pasirašyta sutartis ir Rangovas pradės rengti Techninį darbo projektą, atliks būtinus geologinius bei topografinius tyrimus, užsakys statinio ekspertizę, o Perkantysis subjektas vėliau praneš, kad ILTE finansavimas negautas ir sutartį nutraukia - prašome patvirtinti, kaip bus kompensuojamos Rangovo jau patirtos realios faktinės išlaidos?

Prašome patikslinti pirkimo sutarties projektą ir jame aiškiai numatyti, kad Perkančiajam subjektui nutraukus sutartį dėl finansavimo negavimo (ne dėl Rangovo kaltės), Perkantysis subjektas įsipareigoja per 14 kalendorinių dienų pilnai atlyginti Rangovui visas iki sutarties nutraukimo dienos faktiškai patirtas ir dokumentais pagrįstas projektavimo, tyrimų, inžinerinių paslaugų bei ekspertizės išlaidas.

Atsakymas:

Perkančiajam subjektui nutraukus sutartį dėl finansavimo negavimo (ne dėl Rangovo kaltės), Perkantysis subjektas vadovausis Rangos sutarties projekto (Pirkimo sąlygų priedas Nr.5) **12.2.4 punktu** ir pilnai atlygins Rangovui visas iki sutarties nutraukimo dienos faktiškai patirtas ir dokumentais pagrįstas projektavimo, tyrimų, inžinerinių paslaugų bei ekspertizės išlaidas

30. Dėl solidarios atsakomybės taikymo sumuojant pajamas

Pirkimo sąlygų 3.14.2.1 punkte nurodyta, kad jei Rangovas remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais finansiniam reikalavimui tenkinti (vidutinės metinės pajamos energetikos objektų statyboje ne mažesnės nei 2 000 000 Eur), Rangovas ir šie subjektai turi prisiimti solidarią atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą.

Prašome patvirtinti, kad solidari atsakomybė už sutarties įvykdymą bus taikoma **tik tai pirkimo sutarties daliai (vykdomų darbų apimčiai), kurią tas pasitelktas ūkio subjektas/Subrangovas fiziškai vykdydys**, o ne visai bendrai sutarties vertei ar kitiems technologiniams etapams.

Atsakymas:

Paaiškiname, kad solidarios atsakomybės esmė yra tai, jog tiek Rangovas, tiek ūkio subjektas, kurio pajėgumais remiamasi, atsako Užsakovui už sutarties įvykdymą visa apimtimi, o ne tik už atskirą darbų dalį. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad solidarioji skolininkų prievolė atsiranda įstatymų ar šalių susitarimu nustatytais atvejais. To paties straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad jeigu skolininkų pareiga yra solidari, kreditorius turi teisę reikalauti, kad prievolę įvykdytų visi ar keli skolininkai bendrai arba bet kuris iš jų skyrium, be to, tiek visą prievolę, tiek jos dalį.

Atsižvelgiant į tai, tiekėjo siūlomas solidarios atsakomybės apribojimas tik tam tikra fiziškai vykdomų darbų dalimi neatitiktų solidarios atsakomybės esmės. Be to, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 62 straipsnio 5 dalis numato perkančiosios organizacijos teisę reikalauti, kad tiekėjas ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi ekonominio ir finansinio pajėgumo reikalavimams pagrįsti, prisiimtų solidarią atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą.

Pirkimo dokumentų nuostata nekeičiama.

31. Dėl baudų disproporcijos (Įrangos neatitikimas)

Sąlygų 2.11 punkte nustatyta, kad pristčius deklaracijos neatitinkančią įrangą, Perkantysis subjektas jos nepriima, o Rangovas privalo sumokėti 5 000 Eur baudą ir išsivežti įrangą (p. 4).

Jeigu pristatyta įranga (pvz., smulkus siurblys ar vožtuvus) skiriasi tik modelio modifikacija, tačiau visiškai atitinka arba viršija techninėje specifikacijoje reikalaujamus našumo parametrus, ar Perkantysis

subjektas taikys šią sankciją? Prašome patikslinti, ar ši bauda bus taikoma tik esminės technologinės įrangos (katilo, filtro) parametrų piktybinio nesilaikymo atveju.

Atsakymas:

Pirkimo sąlygų 2.11 punkte nurodyta bauda bus taikoma esminei technologinei įrangai, nurodytai Garantinių technologinės įrangos parametrų deklaracijoje (Pirkimo sąlygų priedas Nr. 1B).

32. Dėl apmokėjimo terminų pratęsimo teisėtumo (pagal LR teisės aktus) ir finansinių kaštų kompensavimo.

Sutarties projekto (Priedas Nr. 5) 4.5 punkte nurodyta, kad Perkantysis subjektas už atliktus darbus atsiskaito per 30 darbo dienų. Tačiau sutarties 4.6 punkte numatyta Perkančiojo subjekto teisė šį terminą vienašališkai pratęsti iki 60 kalendorinių dienų, jei vėluoja finansavimas iš trečiųjų šalių (ILTE).

Vadovaujantis *LR mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo* 5 straipsnio nuostatomis, komercinėse sutartyse tarp ūkio subjektų ir viešųjų subjektų nustatytas mokėjimo laikotarpis **negali viršyti 30 kalendorinių dienų**. Ilgesnis, tačiau **ne ilgesnis kaip 60 kalendorinių dienų** terminas, viešiesiems subjektams leidžiamas tik išskirtiniais atvejais, jei tai yra objektyviai pagrįsta sutarties pobūdžiu ar specifika (pvz., tiekimo grandinės ypatumais). Kadangi trečiųjų šalių (ILTE) administravimo procesai nėra susiję su pačių statybos darbų specifika ar pobūdžiu, prašome teisiškai pagrįsti, ar sutarties 4.6 punkte numatytas atsiskaitymo termino užlaikymas (kuris kartu su sąskaitos tikrinimu viršys LR teisės aktuose nustatytas imperatyvias 30 dienų ribas viešiesiems subjektams) nepažeidžia minėto įstatymo imperatyvių reikalavimų?

Kadangi Rangovas fiksuotos kainos sutartyje prisiima besąlyginius įsipareigojimus laiku atsiskaityti su savo subrangovais bei Rangovais, Perkančiojo subjekto mokėjimų užlaikymas tiesiogiai didina Rangovo finansinę naštą (kredito linijų palūkanas). Ar Perkantysis subjektas sutinka papildyti sutarties projektą nuostata, jog Perkančiajam subjektui pasinaudojus 4.6 punkto teise ir užlaikius mokėjimą ilgiau nei 30 darbo dienų, Perkantysis subjektas įsipareigoja kompensuoti Rangovo patirtas faktines banko palūkanas (arba mokėti įstatymines 8 % + Euribor vėlavimo palūkanas) už apyvartinių lėšų pritraukimą per šį papildomą laikotarpį?

Atsakymas:

Sutarties nuostata, numatanti galimybę pratęsti mokėjimo terminą iki 60 kalendorinių dienų tuo atveju, kai vėluoja finansavimas iš ILTE, neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, nes ji yra aiškiai numatyta Pirkimo dokumentuose ir grindžiama objektyvia ir patikrinama aplinkybe. Šia sąlyga nustatomas baigtinis maksimalus pratęsimo terminas, įpareigojantis Perkantįjį subjektą pateikti finansavimo vėlavimą patvirtinančius įrodymus ir neužkerta kelio Tiekėjui iš anksto įvertinti tokios rizikos sudarant sutartį. Tokia sąlyga atitinka sutarties laisvės, sąžiningumo ir proporcingumo principus ir savaime nelaikytina nesąžininga ar prieštaraujanti imperatyvioms teisės normoms.

Kadangi Perkantysis subjektas yra uždaroji akcinė bendrovė, ji veikia kaip atskiras juridinis asmuo, civilinės teisės subjektas. Todėl mokėjimų terminai vertinami pagal įstatymo nuostatas, taikomas komerciniams santykiams tarp ūkio subjektų, taikant Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo 4 str.

Komercinėse sutartyse tarp ūkio subjektų galioja sutarties laisvės principas, įtvirtintas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.156 straipsnyje, pagal kurį šalys turi teisę savo nuožiūra nustatyti sutarties sąlygas, jei jos neprieštarauja imperatyvioms teisės normoms. Atkreipiame Jūsų dėmesį, jog minėtos Rangos sutarties 4.6 p. nuostata nenustato **automatinio ir besąlyginio 60 kalendorinių dienų atsiskaitymo termino**. Atsiskaitymo terminas nėra vienašališkai neribotas ar neapibrėžtas, finansavimas iš ILTE nėra Perkančiojo subjekto savavališkai sukuriama aplinkybė. Kai projektas vykdomas naudojant išorinį finansavimą, mokėjimų srautai objektyviai priklauso nuo finansuojančios institucijos veiksmų. Todėl Rangos sutartyje aiškiai identifikuotas konkretus finansavimo šaltinis ir konkreti aplinkybė – finansavimo išmokėjimo vėlavimas. Mokėjimo termino pratęsimas siejamas ne su Perkančiojo subjekto valia ar finansiniais sunkumais, o su objektyvia, nuo Perkančiojo subjekto tiesiogiai nepriklausančia aplinkybe (finansavimo vėlavimu iš Nacionalinio plėtros banko).

Rangos sutarties 4.6 p. sąlyga atitinka sąžiningumo ir proporcingumo principus, įtvirtintus Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.5 str. kadangi mokėjimų terminas pratęsiamas tik esant dokumentais patvirtintam pagrindui, pratęsimo terminas yra apibrėžtas, tiekėjui ši Rangos sutarties sąlyga žinoma iš

anksto. Ši sąlyga leidžia užtikrinti projekto finansinį tęstinumą, proporcingai paskirsto rizikas tarp šalių bei nepažeidžia sutartinės pusiausvyros.

Rangos sutarties projektas Tiekėjo siūloma sąlyga nepildomas.

33. Dėl finansavimo rizikos ir patirtų projektavimo išlaidų kompensavimo

Pirkimo sąlygų 1.16.1 punkte bei Sutarties projekte nurodyta, kad negavęs ILTE finansavimo ir dotacijos pagal skatinamąją priemonę, Perkantysis subjektas turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo procedūras ar sutartį bet kuriame etape.

Jeigu pirkimas bus laimėtas, pasirašyta sutartis ir Rangovas pradės rengti Techninį darbo projektą (kuriam pagal 5.1.1 punktą skirti 6 mėnesiai), o Perkantysis subjektas vėliau praneš, kad ILTE finansavimas negautas ir sutartį nutraukia - **kaip bus kompensuojamos Rangovo jau patirtos realios projektavimo, geologinių bei topografinių tyrimų bei ekspertizės išlaidos? Ar sutartyje bus numatytas faktinių Rangovo išlaidų atlyginimas, sutartį nutraukus ne dėl Rangovo kaltės?**

Prašome patikslinti pirkimo sutarties projektą ir jame aiškiai numatyti kompensacinį mechanizmą: Perkančiajam subjektui nutraukus sutartį dėl finansavimo negavimo (ne dėl Rangovo kaltės), Perkantysis subjektas įsipareigoja per 14 kalendorinių dienų nuo sutarties nutraukimo dienos pilnai atlyginti Rangovui visas iki nutraukimo datos faktiškai patirtas ir dokumentais (sąskaitomis-faktūromis, atliktų darbų aktais) pagrįstas projektavimo, inžinerinių tyrimų, skaičiavimų bei statinio ekspertizės išlaidas (pp. 13-14).

Atsakymas:

Perkančiajam subjektui nutraukus sutartį dėl finansavimo negavimo (ne dėl Rangovo kaltės), Perkantysis subjektas vadovausis Rangos sutarties projekto (Pirkimo sąlygų priedas Nr.5) **12.2.4 punktu** ir pilnai atlygins Rangovui visas iki sutarties nutraukimo dienos faktiškai patirtas ir dokumentais pagrįstas projektavimo, tyrimų, inžinerinių paslaugų bei ekspertizės išlaidas

34. Dėl delspinigių skaičiavimo bazės proporcingumo

Sutarties projekto (Priedas Nr. 5) 10.5 punkte nurodyta, kad Rangovui laiku neatliktus darbų, skaičiuojami 0,04 % delspinigiai nuo *visos Sutarties kainos be PVM*.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis bei bendraisiais sąžiningumo ir proporcingumo principais, delspinigiai turėtų būti skaičiuojami tik nuo laiku neatliktų (vėluojančių) darbų ar etapų vertės, o ne nuo visos bendros projekto sumos. **Ar Perkantysis subjektas sutinka pakeisti 10.5 punkto formuluoję, nustatant, kad delspinigiai skaičiuojami nuo laiku neatliktų Darbų / Etapo vertės be PVM?**

Atsakymas:

Delspinigiai skaičiuojami nuo visos neatliktų darbų vertės, nes sutartinio termino pabaigoje neįvykdyta prievolė apima visą neatliktų darbų apimtį – Perkantysis subjektas negalės naudotis biokuro katiline. Užsakovo interesai pažeidžiami dėl visos negautos darbų rezultato dalies, todėl delspinigių bazė pagrįstai siejama su visa neatliktų darbų verte. Toks skaičiavimo būdas atitinka netesybų paskirtį – kompensuoti prievolės neįvykdymo pasekmes ir užtikrinti tinkamą sutarties vykdymą bei prevencinę.

Paaikškiname, kad sutarties objektas yra vientisas. Kol sutartis nėra tinkamai ir visa apimtimi įgyvendinta, Užsakovas negali naudotis visu sutarties rezultatu pagal jo paskirtį, o ne tik ta dalimi, kurios atlikimas vėluoja.

Atsižvelgiant į tai, delspinigių skaičiavimo bazė nuo visos Sutarties kainos be PVM laikoma pagrįsta ir proporcinga sutarties objektui bei Užsakovo interesui gauti visą tinkamai veikiančią objektą nustatytais terminais.

Rangos sutarties projekto 10.5 p. nekeičiamas.

35. Dėl baudų taikymo apimties už įrangos neatitikimą

Sutarties projekto (Priedas Nr. 5) 10.3 punkte bei Pirkimo sąlygų 2.11 punkte nustatyta, kad Rangovui pristatius įrangą, neatitinkančią Deklaracijos (Priedas Nr. 1B) duomenų, Perkantysis subjektas darbų nepriima, o Rangovas privalo sumokėti 5 000 Eur baudą ir išsivežti įrangą savo lėšomis.

Jeigu pristatyta smulkesnė/ne pagrindinė įranga (pvz., vožtuvas, sklendė ar matavimo prietaisas) skiriasi tik gamyklinės modifikacijos kodu, tačiau visiškai išpildo arba viršija techninėje specifikacijoje reikalaujamus našumo bei kokybės parametrus, ar Perkantysis subjektas taikys šią sankciją? Prašome

patikslinti, ar ši bausd bus taikoma tik esminės technologinės įrangos (katilo, filtro, ekonomizerio) deklaruotų garantinių parametru piktybinio nesilaikymo atveju.

Atsakymas:

Pirkimo sąlygu 2.11 punkte nurodyta bausd bus taikoma esmei technologinei įrangai, nurodytai Garantinių technologinės įrangos parametru deklaracijoje (Pirkimo sąlygu priedas Nr. 1B).

Atsižvelgdami į Tiekėjo prašymą ir Perkančiojo subjekto iniciatyvą, atliekami Pirkimo sąlygu 1.16.2 ir 2.4.1 punktu, Techninės specifikacijos (Pirkimo sąlygu priedas Nr.2) 6.3.28 punkto, 6.3.47 punkto, 6.27.5.1 punkto, 6.31.2. punkto, bei Rangos sutarties projekto (Pirkimo sąlygu priedas Nr.5) 5.1.1 punkto, 7.5 punkto, 15.3.1 punkto papildymai, pakeitimai (aktualios dokumentu redakcijos skelbiamos CVP IS).

Atsižvelgdami į Tiekėju prašymus, pratęsiame pasiūlymu pateikimo terminą 28 kalendorinėmis dienomis nuo tos dienos, kai Perkantysis subjektas CVP IS sistemoje paskelbs šiuos oficialius atsakymus į visus Rangovų pateiktus klausimus ir prašymus.

Pasiūlymu pateikimo terminas nukeliamas į **2026-07-07 9.00 val.**

Direktorius

Vydas Paknys